

Keten in beeld: zuivel- en sappakken

Meer inzicht in bijzondere keten

In Nederland gebruiken we jaarlijks ongeveer 70.000 ton aan zuivel- en sappakken. Slechts 5 procent van deze pakken wordt gerecycled, de rest belandt na gebruik bij het restafval.

Voor inwoners van de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Bronckhorst en Deventer is het de gewoonte van de wereld om hun lege zuivel- en sappakken naar een verzamelcontainer te brengen. En in Zutphen komen de drankpakken sinds 2000 bijna als vanzelf in het zwarte kratje terecht. In Nederland wordt ongeveer 3,5 kton (circa 5 procent) van alle drankkartons in 't land ingezameld. En dat terwijl in heel Europa jaarlijks 37 procent van alle drankkartons wordt ingezameld en gerecycled. Ons buurland België komt zelfs tot 79 procent. Voor een land dat binnen Europa voorop loopt op het gebied van recycling, stellen de Nederlandse resultaten dus ronduit teleur.

Recyclingproces

De door Circulus en Berkel Milieu ingezamelde verpakkingen gaan naar Daly Plastics in Zutphen, waar ze tot grote balen worden geperst. Hedra neemt de balen van Circulus en Berkel Milieu af en zorgt voor verder vervoer over de weg naar Papierfabriek Niederauer Mühle (PNM) in het Duitse Kreuzau. Daar aangekomen worden de balen losgesneden en shreddert een machine de drankkartons in kleine stukjes. Vervolgens verdwijnt het materiaal via een lopende band in een soort grote ronddraaiende wastrommel. Hierin wordt de papierfractie losgeweekt van de aluminium- en kunststoffractie. De kunststof- en aluminiumfracties die bij het recyclingproces vrijkomen, worden weer tot een baal geperst en deels bewerkt tot herbruikbare grondstofkorrels en deels ingezet voor nuttige toepassing in een cementoven. Terwijl het aluminium dient als katalysator bij de cementproductie, zorgt het bijstoken van kunststof ervoor dat er minder primaire grondstoffen, namelijk steenkool, hoeft te worden verbrand. De papierpulp die vrijkomt vormt de grondstof voor nieuwe producten. De papiervezels hebben door het recyclingproces echter zo'n 30 procent van hun sterkte verloren, waardoor opnieuw verwerken tot drankkarton niet tot de mogelijkheden behoort. Ondanks deze beperking zijn de toepassingsmogelijkheden van de herwonnen papiervezels aanzienlijk. Gedacht kan worden aan verpakkingen voor industriële toepassingen of verpakkingen voor droge voedingsmiddelen die worden voorzien van een kunststof laagje. Andere opties zijn printpapier, enveloppen, keukenrollen en dozen.

Doelstelling

Volgens afspraken tussen de Nederlandse overheid, het bedrijfsleven en gemeenten, vallen drankkartons als materiaal in de categorie papier en karton. De hergebruikdoelstelling voor alle toepassingen van papier

en karton is 75 procent. Die doelstelling wordt al ruimschoots behaald met de bestaande inzamel- en recyclingstructuur wat als nadelig gevolg heeft dat een belangrijke prikkel ontbreekt om ook drankkartons gescheiden in te zamelen. In aanloop naar het Verpakkingenakkoord dat het bedrijfsleven en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu vorig jaar sloten, hoopte de stichting Hedra (behartigt de milieubelangen van drankkartons) dat de drankkartons in het nieuwe akkoord een aparte vermelding zouden krijgen. Helaas



Melkpakken in de winkel: een goed te recyclen verpakking.



Het gescheiden aanleveren van drankpakken in de gemeente Bronckhorst.

gebeurde dat niet. Na een stevige lobby in Den Haag besloot een aantal leden van de Tweede Kamer zich echter hard te maken voor een pilot. En met succes.

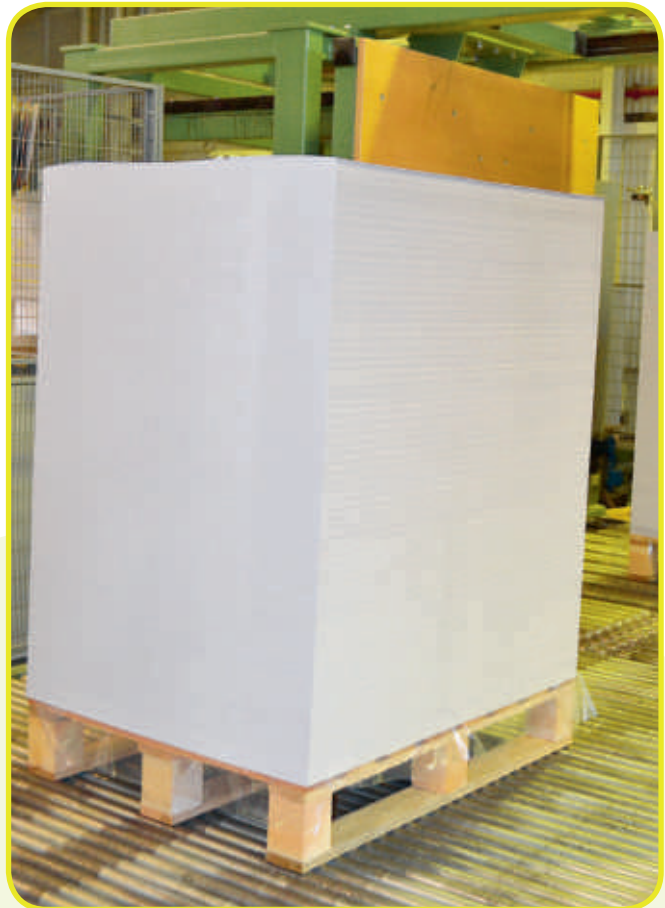
Pilot drankenkartons

Apeldoorn, Bronckhorst, Deventer en Zutphen doen sinds mei van dit jaar mee met de pilot drankenkartons. De uitkomsten moeten de basis vormen voor de besluitvorming

na 2013. Onduidelijk is of de inzameling van drankenkartons dan zal worden voortgezet. De hoofdplicht voor het KIDV (Kennisinstituut Duurzaam Verpakken) is om de hoogst haalbare doelen voor 'reduce, re-use, recycle' vast te stellen voor 2018 en 2022. Onderdeel daarvan is bijvoorbeeld de hoogte van de vergoeding die gemeenten voor de inzameling krijgen, als besloten wordt na de pilotperiode door te gaan met inzamelen van de drankenkartons.



Geperste en gebalde drankenkartons.



Papier dat is gefabriceerd uit de papierfractie van drankenkartons en oud papier.



Geshredderde drankenkartons op de transportband richting de 'wastrommel'.



Van drankenkartons kunnen bijvoorbeeld enveloppen gemaakt worden.